

Sygnatura akt III U 145/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 13 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Elżbieta Majewska**

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alina Darul

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2014 r. w Koninie

sprawy **M. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o emeryturę

na skutek odwołania M. G.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 15.01.2014r. znak: (...)

1. O d d a l a o d w o ł a n i e.

2. Zasądza od odwołującego na rzecz organu rentowego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygnatura akt III U 145/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. decyzją z dnia

15 stycznia 2014 r. (znak: (...)) odmówił M. G. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wskazując, że wnioskodawca nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy podał, że wnioskodawca na dzień 1.01.1999 r. legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym łącznie 26 lat, 3 miesiące i 21 dni. Podkreślono, że wnioskodawca nie przedłożył żadnych świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub charakterze, a w świadectwach pracy znajdujących się w aktach sprawy brak stwierdzenia pracodawcy o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył M. G. wskazując, że pracy w szczególnych warunkach nie może udokumentować ponieważ zakład w którym pracował już nie istnieje i uzyskanie tych dokumentów jest niemożliwe.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w uzasadnieniu podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

W piśmie z dnia 25.03.2014 r. M. G. sprecyzował, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach w następujących okresach i zakładach pracy :

- 1) 11.09.1972 r. – 31.12.1976 r. stanowisko : ślusarz – spawacz w Zakładzie Budowlano – (...) przy (...) w S.;
- 2) 1.01.1977 r. – 23.09.1980 r. stanowisko : spawacz w (...) (...) i (...) w G. baza w S.;
- 3) 24.09.1980 r. – 31.12.1988 r. stanowisko : mistrza warsztatów, pracę wykonywał bezpośrednio przy stanowiskach spawaczy w Zakładzie (...) przy (...) w K., baza w S.;
- 4) 1.01.1989 r. – 31.10.1990 r. stanowisko : kierownik bazy warsztatowo – magazynowej w (...) Zakład (...) baza i warsztaty w S. oraz jako kierownik bazy – magazyniera ślusarni i stolarni baza w S..

Odwołujący podał, że powyższe okresy pracy w szczególnych warunkach pochodzą z pracy w jednym zakładzie, który w poszczególnych latach zmieniał jedynie nazwę.

Dalej odwołujący wskazał, że pracował w szczególnych warunkach również w okresach :

- 5) 1.12.1990 r. – 30.07.1993 r. jako specjalista do spraw mechanicznych w Przedsiębiorstwie (...) w S.
- 6) 2.08.1993 r. – 30.04.1996 r. na stanowisku ślusarza w Przedsiębiorstwie (...) w K.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje :

M. G., ur. (...), pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w okresie od 30.07.2001 r. do 31.08.2002 r.

W okresie pobierania renty ubezpieczony był zatrudniony w (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w S. od dnia 24.09.2001 r. na stanowisku monter konstrukcji stalowych, gdzie pracuje do chwili obecnej.

W dniu 02.01.2014 r. M. G. złożył do organu rentowego wnioski o przyznanie prawa do emerytury. Do wniosku dołączył zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia z okresu zatrudnienia w (...) oraz powołał się na dokumenty dotyczące zatrudnienia, dołączone do wniosku o przyznanie prawa do renty. Z dokumentów tych wynika, że wnioskodawca był zatrudniony w następujących okresach i zakładach pracy :

- od 11.09.1972 r. do 31.12.1988 r. pracował w (...) na stanowiskach : ślusarz – spawacz brygadzysta, mistrz warsztatów produkcji pomocniczej, kierownik warsztatów produkcji pomocniczej;
- od 01.01.1989 r. do 31.10.1990 r. w (...) (b. (...)) na stanowisku mistrza produkcji;
- od 01.12.1990 r. do 31.05.1993 r. w (...) w S. na stanowiskach : specjalisty ds. mechanicznych oraz z-cy kierownika warsztatu,
- od 1.06.1993 r. do 30.07.1993 r. w (...) w S. na stanowisku kierownika;
- od 02.08.1993 r. do 30.04.1996 r. w (...) (...) w K. na stanowisku ślusarza;
- od 01.05.1996 r. do 31.01.2001 r. w (...) z (...) Sp. z o.o. w S. na stanowisku mechanika.

We wniosku o emeryturę wnioskodawca zaznaczył, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz, że nadal pozostaje w stosunku pracy w (...), a rozwiązanie stosunku pracy nastąpi po przyznaniu emerytury. Na

podstawie dokumentów znajdujących się w aktach rentowych organ rentowy przyjął, że M. G. legitymuje się do dnia 1.01.1999 r. okresem składkowym wynoszącym 26 lat, 3 miesiące i 9 dni oraz okresem nieskładkowym w wymiarze 12 dni, łącznie 26 lat, 3 miesiące i 21 dni. Pozwany przyjął także, iż wnioskodawca nie udowodnił wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach albowiem nie przedłożył żadnych świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Okolicznością sporną w niniejszym postępowaniu było więc to czy ubezpieczony legitymuje się okresem wykonywania pracy w szczególnych warunkach wynoszącym co najmniej 15 lat. Ubezpieczony wywodził, że wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w szczególnych warunkach w okresach zatrudnienia :

- w (...) K.,

- w (...) (...) w K.,

- w (...) w S.,

- w (...) (...) w K..

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło ustalić, że M. G. rozpoczął pracę w (...) K. - Zakład (...) w T. od dnia 11.09.1972 r. Zakład ten zajmował się produkcją pomocniczą dla inwestycji budowlanych prowadzonych przez (...), a produkcja była prowadzona na terenie warsztatu w S.. Zakład zajmował się m.in. produkcją okien i drzwi zarówno drewnianych jak i metalowych, produkcją ogrodzeń, rusztowań, elementów grzejników, instalacji centralnego ogrzewania. Odwołujący od dnia 11.09.1972 r. rozpoczął pracę w ślusarni na stanowisku ślusarz. Jako ślusarz odwołujący zajmował się przygotowaniem poszczególnych elementów okien, drzwi, rusztowań, ogrodzeń, do spawania, a więc mierzył, docinał, szlifował poszczególne elementy, niekiedy też sam zespawał przygotowane części. Od dnia 15.12.1975 r. powierzono ubezpieczonemu obowiązki brygadzysty w warsztacie produkcji pomocniczej i wówczas odwołujący dodatkowo rozdzielał zadania pomiędzy pracowników brygady i nadzorował ich pracę.

W trakcie pracy na stanowisku ślusarza odwołujący został skierowany przez zakład pracy na kurs spawalniczy, który ukończył pod koniec 1976 r. W związku z powyższym pracodawca od 1.01.1977 r. powierzył mu stanowisko „spawacz – ślusarz brygadzysta” (v: angaż z dnia 3.01.1977 r.). Od tego czasu obowiązki odwołującego uległy zmianie bowiem w przeważającej części odwołujący zajmował się spawaniem, a będąc jednocześnie brygadzystą organizował pracę i rozdzielał zakres robót pomiędzy pracownikami w brygadzie.

Z dniem 24.09.1980 r. powierzono M. G. obowiązki „mistrza warsztatów (...) w S.”. Jako mistrz ubezpieczony nadzorował pracę pracowników warsztatu, zarówno ślusarzy jak i spawaczy, zabezpieczał i organizował pracę w warsztacie. Jeśli brakowało spawaczy to odwołujący też wykonywał prace spawalnicze, ale było to okazjonalnie, w zależności od potrzeb, w okresach nieobecności innego pracownika zatrudnionego na stanowisku spawacza.

Od 1.02.1984 r. powierzono ubezpieczonemu obowiązki „p.o. kierownika bazy – (...) w S.”, a od 1.04.1984 r. odwołujący pełnił obowiązki „Kierownika (...) w S.”. Jako kierownik (...) M. G. nadzorował pracę zarówno pracowników stolarni jak i ślusarni.

W stolarni prowadzona była produkcja stolarki okiennej i drzwiowej i tu zatrudnieni byli stolarze natomiast w ślusarni produkowano okna, drzwi, ogrodzenia i rusztowania metalowe, przy których pracowali ślusarze i spawacze. Odwołujący jako kierownik bazy wykonywał nadzór nad wszystkimi pracownikami i kontrolował przebieg produkcji.

Od dnia 1.01.1989 r. doszło do reorganizacji zakładu pracy wnioskodawcy i z tym dniem ubezpieczony rozpoczął pracę w (...) w K.. Nadal wykonywał pracę w (...) S., w tym samym warsztacie na stanowisku kierownika bazy – magazyniera w magazynie przejściowym stolarni i ślusarni Bazy w S..

W zakładzie tym była prowadzona taka sama działalność jak w poprzednim miejscu pracy odwołującego tj. ślusarska, stolarska, spawalnicza i odwołujący pozostawał w tych samych warunkach pracy i pracował na tych samych obiektach.

Jako kierownik bazy (kierownik warsztatu) ubezpieczony nadzorował pracę przy produkcji okien i drzwi drewnianych oraz metalowych a także ogrodzeń i grzejników, podlegali mu pracownicy stolarni (stolarze) jak i warsztatów ślusarskich (ślusarze i spawacze).

Od dnia 1.12.1990 r. odwołujący został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku „specjalisty ds. mechanicznych”. Zakład ten zajmował się obróbką aluminium i odwołujący pracował w nim jako główny mechanik, kierownik, zastępca kierownika warsztatu. Zakład specjalizował się w obróbce aluminium, wykonywali także stolarkę okienną i pracowali tam ślusarze oraz spawacze. Odwołujący miał przyznany dodatkowy ryczałt za prowadzenie grupy blacharskiej i spraw bhp i p/poż. Pracodawca w świadectwie pracy wskazał, że odwołujący pracował w powyższym zakładzie od 1.12.1990 r. do 31.05.1993 r. jako „specjalista ds. mechanicznych” oraz „z-cy kierownika warsztatu”. Natomiast od 1.06.1993 r. do 30.07.1993 r. odwołujący zajmował w powyższym zakładzie stanowisko „kierownika”.

Począwszy od 2.08.1993 r. odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w K.. Zakład zajmował się wykonywani konstrukcji stalowych i aluminiowych. Odwołujący był zatrudniany na podstawie umów o pracę na czas określony (przeważnie jedno lub kilkumiesięcznych), a później od 1.09.1995 r. także na czas nieokreślony. Pracodawca każdorazowo określał w umowie o pracę, że odwołujący zostaje zatrudniony na stanowisku „ślusarza”. W świadectwie pracy pracodawca wskazał, że odwołujący był zatrudniony w powyższym zakładzie od 2.08.1993 r. do 30.04.1996 r. na stanowisku ślusarza.

W okresie od dnia 1.05.1996 r. do 31.01.2001 r. odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku mechanika.

Żaden z zakładów pracy, w których odwołujący był zatrudniony do dnia 1.01.1999 r. nie wystawił mu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach ZUS, akt osobowych M. G. dotyczących zatrudnienia w Zakładzie (...) (...) w T., (...) Spółdzielni (...) „(...)” w K., Przedsiębiorstwie (...) w S., dokumentów przedłożonych przez odwołującego dotyczących zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) (...) w K., a także częściowo na podstawie zeznań świadków T. B., R. C., J. D., J. S. (1) oraz K. Ł., a także częściowo na podstawie zeznań odwołującego M. G..

W ocenie Sądu treść dokumentów nie budziła wątpliwości co do ich zgodności z rzeczywistym przebiegiem zatrudnienia odwołującego w spornych okresach.

Sąd uznał natomiast zeznania świadków za wiarygodne jedynie w części bowiem częściowo były one niespójne i nie znalazły potwierdzenia w dokumentacji pracowniczej.

Świadkowie R. C. oraz T. B. opisywali charakter swojej pracy oraz pracy odwołującego w Zakładzie (...) oraz w Przedsiębiorstwie „(...)” i w zakresie podawanych przez nich okoliczności co do wykonywania przez odwołującego pracy spawacza, Sąd uznał ich zeznania za wiarygodne jedynie w takim zakresie jaki pokrywały się z dokumentacją z akt osobowych odwołującego. W ocenie Sądu w świetle dokumentów nie można uznać, aby odwołujący w całym okresie pracy w tych zakładach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace spawalnicze gdyż przeczą temu dokumenty znajdujące się w aktach osobowych odwołującego, z których wynika, że ubezpieczony zajmował różne stanowiska pracy m.in. ślusarza, mistrza warsztatów, kierownika warsztatów czy „mistrz produkcji”. Zauważyć należy, że do czasu ukończenia kursu spawalniczego ubezpieczony nie posiadał wystarczających uprawnień do zatrudnienia w charakterze spawacza i tym samym pracodawca nie mógł powierzyć odwołującemu wykonywania prac spawalniczych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Fakt, że nie posiadając takich uprawnień odwołujący czasem takie prace także wykonywał nie zmienia jednak charakteru jego zatrudnienia (ślusarz). Dopiero z chwilą ukończenia kursów spawalniczych i uzyskania stosownych uprawnień odwołujący mógł wykonywać prace spawacza w pełnym zakresie pracując na stanowisku ślusarz – spawacz. Nie sposób także przyjąć, by pomimo zmiany stanowiska i powierzenia odwołującemu funkcji kierownika bazy i stanowiska mistrza warsztatów nadal faktycznie wykonywał prace spawacza i był pracownikiem fizycznym. Jako mistrz i kierownik odwołujący zajmował się nadzorowaniem pracowników,

organizowaniem produkcji prowadzonej w warsztacie i w stolarni a zakres jego obowiązków i rodzaj odpowiedzialności były zupełnie inne niż w okresie pracy na stanowisku ślusarz – spawacz. Nadzór ten dotyczył nie tylko pracy spawaczy, ale także pracy ślusarzy oraz stolarzy oraz innych pracowników wykonujących swoją pracę w warsztacie i w stolarni. Potwierdził to zresztą sam odwołujący w swoich zeznaniach, tak więc twierdzenia świadków o tym, że odwołujący w całym okresie zatrudnienia w Zakładzie (...) i Przedsiębiorstwie (...) wykonywał wyłącznie prace spawalnicze nie zasługiwały na uwzględnienie. Wymaga podkreślenia również sprzeczność pomiędzy zeznaniami R. C., który zeznał, że odwołujący wykonywał również zadania właściwe dla mistrza warsztatów z zeznaniami T. B., który zaprzeczał tej okoliczności podkreślając, że przez cały okres zatrudnienia odwołujący pracował jako ślusarz – spawacz.

W przypadku zeznań świadków J. D. oraz J. S. (2), którzy podawali, że odwołujący miał pracować w przedsiębiorstwie (...) w charakterze spawacza, to w tym zakresie ich zeznania nie zasługiwały na uwzględnienie, gdyż także i w tym przypadku istnieje niezgodność pomiędzy złożonymi zeznaniami a dokumentacją z akt osobowych odwołującego. Wynika z niej, że jakkolwiek pracodawca zmiennie określał stanowiska zajmowane przez odwołującego („specjalista ds. mechanicznych, „z-ca kierownika warsztatu”, „kierownik”) to w żadnym przypadku nie operował stanowiskowym pojęciem „spawacz”. Z dokumentacji wynika, iż odwołującemu powierzono także m.in. obowiązki prowadzenia grupy blacharskiej oraz spraw bhp i przeciwpożarowych, a zatem nawet jeżeli odwołujący faktycznie wykonywał czynności spawacza, to nie można przyjąć, aby odbywało się to stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zeznania świadków nie były ze sobą spójne, gdyż świadek J. D. pamiętał, iż odwołujący był zastępcą kierownika zakładu, natomiast J. S. (2) nie przypominał sobie żeby odwołujący pełnił tego rodzaju funkcję.

Odnośnie zeznań świadka K. Ł. co do charakteru pracy odwołującego w przedsiębiorstwie (...) i podania przez świadka, że odwołujący zajmował się spawaniem, to okoliczności tej nie potwierdziły przedłożone przez odwołującego dokumenty z tego zakładu pracy. Wynika z nich, że z odwołującym zawierano umowy, które były co kilka miesięcy odnawiane i w każdym przypadku pracodawca zatrudniał odwołującego na stanowisku ślusarza a nie spawacza. Z uwagi na wielość zawieranych umów nie można przyjąć, aby pracodawca w sposób swobodny podchodził do określenia stanowiska pracy odwołującego i w ocenie Sądu fakt, iż w każdym przypadku nawiązywania stosunku pracy podawano, iż zostają odwołującemu powierzone obowiązki „ślusarza” świadczy to o tym, że rzeczywiście odwołujący był zatrudniany w tym właśnie charakterze i wykonywał prace właściwe dla tego stanowiska.

Również zeznania odwołującego M. G. Sąd uznał jedynie częściowo za wiarygodne i przekonujące. Zeznania te zasługiwały na uwzględnienie jedynie w części w jakiej korespondowały z dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych. Wynika z nich, że po tym jak odwołujący ukończył kursy spawalnicze dostał angaż na stanowisko „spawacza-ślusarza” i pracę tą wykonywał w okresie od 1.01.1977 r. (najwcześniejszy angaż wskazujący na pracę na tym stanowisku jest z datą 3.01.1977 r.) do 23.09.1980 r. albowiem począwszy od 24.09.1980 r. odwołujący do końca zatrudnienia w tym zakładzie pełnił funkcję początkowo „mistrza”, a później „kierownika”. Wprawdzie odwołujący w zeznaniach wywodził, iż także na tych stanowiskach wykonywał prace spawacza to jednak w świetle dokumentów nie było możliwym przyjęcie, aby pracę spawacza wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Sam odwołujący w zeznaniach wskazywał, że wówczas pracował jako spawacz jedynie w sytuacji gdy brakowało osób na tym stanowisku. Należy również zauważyć, że odwołujący pracując na stanowisku mistrza produkcji i kierownika bazy nadzorował pracę nie tylko spawaczy, ale także pracę ślusarzy i pracę pracowników zatrudnionych w stolarni na stanowiskach stolarzy. Prace ślusarzy i prace stolarzy co do zasady nie zostały wymienione w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. i tym samym nie są pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach lub charakterze. Tak więc, w ocenie Sądu, zeznania odwołującego oraz świadków zasługiwały na uwzględnienie tylko co do tego, że odwołujący wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace przy spawaniu w okresie od 01.01.1977 r. do 23.09.1980 r. W pozostałym zakresie Sąd uznał, że zeznania odwołującego co do wykonywania pracy w szczególnych nie są przekonujące, gdyż sprzeciwiają się temu dokumenty z akt osobowych. Orzecznictwo jednolicie przyjmuje, że przy ustalaniu okresów zatrudnienia, winny być uwzględniane dokumenty z przebiegu zatrudnienia - świadectwa pracy wystawione przez pracodawcę, umowy o pracę, angaże, legitymacje ubezpieczeniowe i inne dokumenty potwierdzające okresy ubezpieczenia. Dopiero gdy dokumentacja pracownicza jest niepełna lub zawiera pewne rozbieżności dopuszczalne jest posiłkowanie się

zeznaniami świadków, ale jako dowodem uzupełniającym, potwierdzającym przebieg zatrudnienia. Nie jest natomiast dopuszczalne oparcie się wyłącznie na zeznaniach świadków, w sytuacji gdy z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne (zob. np. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z 17.01.2012 r., III AUa 1482/11, Lex nr 1110006). W związku z powyższym Sąd

z dużą dozą ostrożności podchodził do oceny zeznań zawnioskowanych do sprawy świadków, mających potwierdzić wykonywanie przez odwołującego pracy w szczególnych warunkach lub charakterze. W ocenie Sądu w przeważającej części zeznania świadków nie zasługiwały na uwzględnienie, gdyż podawane przez nich okoliczności nie znalazły odzwierciedlenia w dokumentach z zakładów pracy odwołującego. Niekiedy zachodziła również niespójność pomiędzy zeznaniami poszczególnych świadków.

W myśl przepisu art. **184 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity, Dz.U.2013.1440-j.t) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego m.in. w **art. 32**, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Podkreślić należy, że wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk ustala się nadal w oparciu o przepisy dotychczasowe, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W myśl przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tymże rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy wskazane powyżej stwierdzane są w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach przez zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji. Świadectwo wystawiane jest według wzoru, stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, bądź też w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2 rozporządzenia).

W myśl przepisu § 4 powołanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Bezspornym jest, że odwołujący M. G. wiek emerytalny osiągnął w dniu (...) r. i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Organ rentowy w toku postępowania wyjaśniającego ustalił, że okres składkowy i nieskładkowy odwołującego do dnia wejścia w życie ustawy tj. do dnia 01.01.1999 r. wynosi łącznie 26 lat, 3 miesiące i 21 dni.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było uprawnienie odwołującego do emerytury przy obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na warunki pracy w warunkach szczególnym lub szczególnym charakterze, albowiem organ rentowy uznał, że odwołujący nie pracował w ogóle w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Odwołujący przedstawił dowody mające jego zdaniem świadczyć, iż w okresie od 11.09.1972 r. do 1.01.1999 r. rzeczywiście świadczył pracę uprawniającą go do otrzymania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe nie wykazało, aby we wnioskowanym okresie odwołujący rzeczywiście stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub charakterze. Sąd pragnie podkreślić, że opisywany przez odwołującego oraz świadków charakter pracy odwołującego i wskazywane przez nich okoliczności jakoby odwołujący miał wykonywać przede wszystkim obowiązki spawacza nie znalazły odzwierciedlenia w dokumentach z zakładów pracy, w których na przestrzeni wnioskowanego okresu zatrudniony był odwołujący. Sformułowanie „stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy” oznacza, że pracownik nie ma powierzonych innych obowiązków jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach, a zebrany materiał dowodowy nie potwierdził tej okoliczności.

W przypadku okresu zatrudnienia odwołującego przypadającego od 11.09.1972 r. do 31.12.1988 r. w Zakładzie (...), Sąd uznał, że odwołujący jedynie od 1.01.1977 r. do 23.09.1980 r. (tj. przez 3 lata, 8 miesięcy i 23 dni) wykonywał pracę spawacza, która to praca wymieniona jest w cytowanym rozporządzeniu z 7.02.1983 r. w wykazie A, dział XIV, poz. 12 jako „prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym”. Odwołujący nie zaprzeczał okoliczności, że dopiero z ukończeniem kursu spawacza, pracodawca od 1977 r. powierzył mu tego rodzaju obowiązki. W ocenie Sądu dopiero z tą chwilą odwołujący mógł wykonywać prace przy spawaniu elektrycznym i gazowym, posiadał do tego stosowne uprawnienia i mógł tym samym prace tą wykonywać stale, w pełnym wymiarze, a nie tylko okazjonalnie. Natomiast w okresie wcześniejszym od 11.09.1972 r. do 31.12.1976 r. brak było podstaw do przyjęcia, że prace spawalnicze ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy skoro był zatrudniony na stanowisku ślusarza i był zobowiązany do wykonywania obowiązków przypisanych do tego stanowiska, a ponadto do wykonywania prac spawalniczych nie posiadał wymaganych uprawnień. Jakkolwiek Sąd nie neguje okoliczności, iż odwołujący już wówczas mógł obok obowiązków ślusarza, wykonywać również czasem prace spawalnicze (w szczególności, że praca ślusarza polegała na przygotowywaniu elementów do spawania) to jednak nie sposób jest przyjąć, aby wyłącznie wykonywał prace spawalnicze pracując faktycznie jako spawacz. Skoro w warsztacie, gdzie odwołujący był zatrudniony, prowadzone były zarówno prace ślusarskie jak i spawalnicze, zatrudnieni byli pracownicy zarówno na stanowiskach ślusarzy jak i spawaczy to założyć należy, że co do zasady pracownik tam zatrudniony wykonywał przede wszystkim obowiązki przypisane do jego stanowiska.

Z kolei w późniejszym okresie zatrudnienia odwołującego w tym zakładzie tj. od 24.09.1980 r. do 31.12.1988 r. to z uwagi na powierzone mu obowiązki „mistrza”, „kierownika” uznać należało, że nie wykonywał on wówczas stale i w pełnym wymiarze czasu obowiązków spawacza skoro wówczas do jego podstawowych obowiązków należał nadzór nad pracownikami, a jedynie okazjonalnie, w ramach zastępstwa mógł fizycznie pracować jako spawacz. Odwołujący nadzorował wówczas pracę zarówno spawaczy jak i ślusarzy a także stolarzy pracujących w stolarni, spośród tych prac tylko prace spawalnicze należą do kategorii prac wykonywanych w szczególnych warunkach natomiast prace ślusarzy i stolarzy przy produkcji stolarki okiennej, drzwi, ogrodzeń, rusztowań nie są pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach.

Odnosnie pracy wykonywanej przez odwołującego w przedsiębiorstwie (...) to również i w tym przypadku podkreślenia wymaga, że zajmowane przez odwołującego stanowiska „specjalisty ds. mechanicznych”, „z-cy kierownika warsztatu” oraz „kierownika” nie pozwalały przyjąć, aby odwołujący miał wówczas zajmować się stale spawaniem skoro nie znalazło to żadnego odzwierciedlenia w dokumentacji z akt osobowych. W zakładzie tym odwołujący nadzorował wszystkich pracowników w tym zarówno spawaczy jak i ślusarzy.

Sąd rozważał również okoliczność czy z uwagi na powierzone odwołującemu w powyższych zakładach pracy stanowiska kierownicze zachodziłaby możliwość uznania, że prace odwołującego odpowiadały wymienionym w załączniku do cyt. rozporządzenia wykazie A dziale XIV poz. 24 pracom określonym jako „kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”. Wymaga jednak podkreślenia, że wymogiem w świetle powyższego byłoby, aby prace odwołującego wykonywane były na tych oddziałach i wydziałach na których wykonywane były jako podstawowe prace wymienione w wykazie tj. prace przy spawaniu elektrycznym, gazowym lub atomowowodorowym. Natomiast w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że w oddziałach, które ubezpieczony nadzorował wykonywane były nie tylko prace spawalnicze ale i prace ślusarskie oraz stolarskie,

a odwołujący sprawował nadzór nie tylko nad spawaczami ale także nad innymi grupami pracowników, w tym ślusarzami, stolarzami. Nie sposób więc przyjąć by jako mistrz produkcji , kierownik warsztatów stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wnioskodawca zajmował się kontrolą międzyoperacyjną i dozorem inżynieryjno-technicznym nad wykonywaniem prac wymienionych w wykazie tj. prac przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym , atomowowodorowym.

Ocena czy odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub charakterze w przedsiębiorstwie (...) została dokonana na podstawie przedłożonych przez odwołującego umów o pracę, świadectwo pracy oraz w oparciu o świadka K. Ł. oraz odwołującego. Pomiedzy powyższymi dowodami istnieje sprzeczność co do charakteru pracy wykonywanej przez odwołującego. Z dokumentów wynika, że odwołujący był ślusarzem a z osobowego materiału dowodowego wynika, że zajmował się spawaniem. Sąd podkreślał już, że same zeznania świadków, z uwagi na szczególny i wyjątkowy charakter wcześniejszej emerytury, nie mogą przesądzać o wykonywaniu przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych zgromadzonych w sprawie. W niniejszej sprawie dodatkowo należy zwrócić uwagę, że w przedsiębiorstwie (...) odwołujący zawierał umowy o pracę na czas przeważnie kilku miesięcy i każdorazowo pracodawca powierzał mu obowiązki ślusarza, a nie spawacza, co przemawia za tym, że właśnie to były podstawowe obowiązki odwołującego. Na marginesie Sąd pragnie jedynie wskazać, iż nawet przyjęcie, że odwołujący wykonywał - wbrew dokumentom - pracę spawacza, to uwzględnienie okresu zatrudnienia odwołującego w tym przedsiębiorstwie i tak nie byłoby wystarczające do uzyskania przez odwołującego prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Odnośnie ostatniego okresu zatrudnienia odwołującego, który mógłby być brany pod uwagę do oceny czy odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub charakterze był okres pracy odwołującego od 1.05.1996 r. w przedsiębiorstwie (...). Odwołujący nie przedłożył jednakże żadnych dowodów, które mogłyby podważyć treść świadectwa pracy, że odwołujący wykonywał w tym zakładzie jedynie prace mechanika, które nie są pracami wymienionymi w wykazie załącznika do cytowanego rozporządzenia.

W związku z powyższym stwierdzić należy, iż M. G. nie spełnił wszystkich warunków koniecznych do przyznania emerytury na warunkach określonych w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych bowiem nie legitymuje się wymaganym okresem pracy w szczególnych warunkach. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

SSO Elżbieta Majewska